

پرسشهای مردم رشید و « کدیور ضمن تبریک میلاد امام علی (ع) در 13 رجب، پنج پرسش شرعی را به عنوان محسن میان نهاد مظلوم ایران از پیشوایان دینیشان» با استاد خود در

خدمات عمومی پس از دست رفتن شرائط الزامی از قبیل عدالت، کدیور در پرسش اول از حکم تصدی مناصب رفتن شرائط مذکور که برخوردار از رأی اکثریت پرسیده است. فقیه عالیقدر پاسخ داده است: از بین امانتداری و عامه جامعه دخیل است خود بخود و بدون حاجت به شرعا و عقلا در صحت و مشروعیت اصل تولیت و تصدی امور تصدی امر اجتماعی و عدم نفوذ احکام صادره از سوی آن متولی و متصدی می عزل موجب سقوط قهری ولایت و گردد.

قیال چنین متصدیانی، این عالم مجاهد نوشته است تصدی چنین افرادی در پاسخ به سؤال از وظیفه شرعی مردم در باید عدم مشروعیت و مقبولیت مشروعیتی ندارد و چنانچه به زور یا فریب و تقلب بر آن منصب بمانند مردم هیچگونه منصب با رعایت مراتب امر به معروف و نهی از منکر و انتخاب آنها را در نزد خود و برکناری آنان را از آن هزینه ترین راه ممکن ابراز داشته و بخواهند مفیدترین و کم

آیت الله العظمی منتظری ارتکاب پرسش سوم ارتباط ارتکاب «پازده گناه کبیره» با «ملکه عدالت» مطرح شده است در از بارزترین و گویاترین شواهد فقدان ملکه عدالت و از مصادیق آشکار همه این معاصی یا اصرار بر برخی از آنها را بی عدالتی دانسته است ظلم و

مجوز است آیا تمسک به جمالتی از قبیل «حفظ نظام از اوجب واجبات است» می تواند کدیور در پرسش چهارم پرسیده باشد؟ استاد در پاسخ خود تصریح کرده تجاوز به حقوق مشروع مردم و زیرپانهادن ضوابط اخلاقی و محکامات شرعی اسلام نمی توان نظام اسلامی را حفظ یا تقویت نمود است که با کارهای ظالمانه و خلاف

ساختگی تلویزیونی - با زور و فتوای آیت الله العظمی منتظری آمر و متصدی و مباشر اعترافات و مصاحبه های به قانونا مستحق تعزیر خواهند بود شکنجه و تهدید - گناهکار و مجرمند و شرعا و

جور، مخالفت عمدی با: در پاسخ به پرسش پنجم کدیور از علائم شرعی «ولایت جائز» مرقوم داشته است این فقیه متأله قالب قانون در آمده باشد و کسی که متولی امور جامعه است و احکام شرع و موازین عقل و میثاقهای ملی است که در عهده خواص می ورزد جائز و ولایتش جائزانه است، و تشخیص چنین ولایتی در درجه اول بر بدین گونه مخالفت جامعه و حقوقدانان و آگاهان از قوانین می باشد و در جامعه یعنی عالمان دین آشنا و مستقل از حاکمیت و اندیشمندان مردم است درجه دوم بر عهده عموم

العظمی منتظری در تداوم فتوای تاریخی آخوند ملا محمد کاظم خراسانی در نهضت فتاوی فوق العاده مهم آیت الله خمینی در جریان انقلاب اسلامی بر علیه مشروطه علیه استبداد محمدعلی شاه قاجار و فتوای مرحوم آیت الله العظمی این بیانییه مهمترین حکم صادره از سوی مراجع دینی قم درباره تخلفات دیکتاتوری محمد رضا شاه پهلوی است حکومتی پس از انقلاب اسلامی ایران ارزیابی می شود مسئولان

با توجه به نیاز این پرسش و پاسخهای فنی به شرح و بسط و تفصیل، شرح این فتاوی پرارزش استاد به زودی از سوی شاگرد منتشر خواهد شد

***

متن کامل این پرسش و پاسخ تاریخی به شرح ذیل است

پاسخهای فقهی - سیاسی حضرت آیت الله العظمی منتظری

به پرسشهای حجة الاسلام والمسلمین دکتر محسن کدیور

(بسم الله الرحمن الرحيم)

محضر مبارک فقیه متأله، علامه مجاهد، شیخنا الاستاد، آیت‌الله العظمی منتظری دام‌ظله

سلام علیکم

علی‌بن ابی‌طالب (علیه‌السلام) مسعود مولای متقیان، امام مظلومان، اسوه عدالت‌جویان و سرور آزادی‌خواهان میلاد تهنیت عرض می‌کنم. این عید سعید را در شرایطی برگزار می‌کنیم که دهها التحیه‌والسلام را به آن عالم ربانی تبریک و صدها نفر مجروح و هزاران نفر آن امام همام در اعتراض مسالمت‌آمیز به حق‌کشی‌های حکومت ایران، شهید و پیرو این همه تجاوز به حقوق مشروع مردم به نام اسلام و تشیع صورت گرفته بازداشت و زندانی شده‌اند. تأسف‌بار آن‌که سوگوارانه از نام سبز علی (ع) خرج می‌کنند و به راه سیاه معاویه می‌روند. است.

بهترین راهکار مبارزه با ظلم و جور در محضر شما آموخته‌ام که اشاعه معارف قرآنی، تعالیم نبوی و احکام اهل بیت از در دل‌های پاک نسل جوانی که از <امید> برای روشن نگاه داشتن کورسوی هرشرایطی است. اینک به مقتضای حال و روانشان از این همه دروغ و ریا و خیانت متولیان رسمی به نام اسلام قساوت دیده، به نام تشیع خرافات شنیده، و روح دفاع خانه‌ای آمده است که خانه امید ملت مظلوم ایران است و یاد مجاهدت‌ها و در امانت زخمی و خسته است، به در بیش از پنج سال حبس خانگی متعاقب آن - جانانه شما از حقوق به تاراج رفته ملت بی‌میژه در 13 رجب سال 1376 و بر این شاگرد کوچک خود منت بگذارید و با پاسخ به این پرسش‌های شرعی در هرگز از حافظه تاریخش محو نمی‌شود. ایران از پیشوایان دینی‌شان است ظلمت‌کده روزنی به نور بگشایید. این پرسش‌ها، پرسش‌های مردم‌شید و مظلوم این

اهل بیت (ع) یاری کرده از <عدالت محور> وقت‌گران‌بهای خود - علاوه بر این‌که به شکوفایی فقه از این‌که با صرف توجیه‌گر ظلم ممانعت می‌کنید - برای مؤمنان تشنه حق در این شرایط <امنیت محور> سقوط آن در ورطه فقه اشعری در این کنج غربت از دعای خیر ارائه طریق می‌فرمایید، صمیمانه سپاسگزارم. امیدوارم این شاگرد کوچکتان را خطیر فراموش نفرمایید

عزت عالی مستدام باد

محسن کدیور

تیر 1388 14

متصدیان خدمات عمومی - تصدی مناصبی که بر اساس قانون لازم‌الرعايه - شرط ضمن عقد خدمت کلیه - 1 سؤال تدبیر و برخورداری از رأی اکثریت مردم است، پس از سقوط مشروطیه شرایطی الزامی از قبیل عدالت، امانتداری، صفات متضاد به نحو شیاع و در حد اطمینان قریب به یقین، چه حکمی دارد؟ شرایط و احراز مکرر

< بسم الله الرحمن الرحيم >

< وسیعلم الذین ظلموا ایّ منقلب ینقلبون >

جناب مستطاب حجة الاسلام والمسلمین آقای دکتر محسن کدیور دامت برکاته

پس از سلام و تحیت و تبریک متقابل. پاسخ تفصیلی سؤالات جنابعالی فرصت بیشتری می‌طلبد، ولی اجمالاً به پاسخ‌هایی اشاره می‌شود:

مشروعیت اصل تولیت و تصدی از بین رفتن هر یک از شرایط مذکور در سؤال که شرعاً و عقلاً در صحت و - 1 ج حاجت به عزل، موجب سقوط قهری ولایت و تصدی امر اجتماعی و امور عامه جامعه دخیل است خود به خود و بدون شرایط که شرعاً و عقلاً در احکام صادره از سوی آن متولی و تصدی می‌گردد، و اما شرایطی غیر از آن عدم نفوذ نیست ولی طرفین یعنی متولی و تصدی و مردمی که او صحت و مشروعیت اصل تولیت و تصدی آن امور معتبر خیار تخلف شرط گردیده بر آن میثاق بسته و تعهد نموده‌اند تخلف از این‌گونه شرایط موجب متولی و تصدی کار آنها شرط از منصب عزل نمایند. ولی سقوط عدالت، امانتداری شده و مردم می‌توانند تصدی و متولی را به واسطه تخلف از است موجب اکثریت و تأیید مستمر از ناحیه آنان که از شروط مشروعیت تولیت و زمامداری یا برخورداری از رأی

برائت دربارمکارهای متصدی در امور جامعه که می‌شود که پس از سقوط آنها، اصولی مانند حمل بر صحت و اصالت بقاء بیعت بلکه وی باید برای اثبات عدم تخلف از شرع و قانون و احقاق حقوق مردم و فاقد شرط گردیده جاری نشود، بیاورد و آنان را راضی کند. و در موارد اختلاف در پیشگاه اکثریت مردم با او، بیتهای معتبر و دلیلی معقول برای مردم هر نهادی که زیر و بی‌طرف و کاملاً مستقل از حاکمیت ادعای خود را به اثبات رساند. و داوری داوری آزاد، عادل نفوذ یابا بسته به او باشد شرعاً و عقلاً حجت نمی‌باشد

نهی از منکر مکرر ناصحان و وظیفه شرعی مردم در قبال چنین متصدیانی - که علیرغم امر به معروف و - 2 سؤال چیست؟ - مشفقان بر اعمال خلاف شرع خود اصرار دارند

شرعاً و عقلاً تولیت و تصدی امر اجتماعی را از دست داده‌اند خود به خود از ج 2 - همانگونه که گفته شد متصدیانی که فریب و تقلب بر آن منصب بمانند مردم مقام خود معزولند و تصدی آنان هیچگونه مشروعیتی ندارد و چنانچه به زور یا نزد خود و برکناری آنان از آن منصب را با رعایت مراتب امر به معروف و باید عدم مشروعیت و مقبولیت آنها را در انتخاب مفیدترین و کم هزینه‌ترین راه ممکن ابراز داشته و <الاسهل فالاسهل والانفع فالانفع> نهی از منکر و حفظ ترتیب به اندازه آگاهی و است که این وظیفه‌ای همگانی می‌باشد که هر کس را اعم از خواص و عوام جامعه و بخواهند بدیهی شانه خالی کند و خواص جامعه که از همه به بهانه‌ای از عمل به آن توانایی که دارد فرامی‌خواند و کسی نمی‌تواند به برخوردارند مسئولیتی خطیرتر دارند و باید با اتحاد و قانون آگاهتر و تواناترند و از نفوذ کلمه و اعتبار بیشتری شرع و را به آنها و تشکیلات و جمعاعات خصوصی و عمومی به دیگران اطلاع‌رسانی کرده و راه چاره همفکری و ایجاد احزاب لا تتركوا الامر بالمعروف والنهي عن المنکر فیولی <بنمایانند. مولی امیر المؤمنین (ع) در وصیت آخرشان فرمودند نتیجه طبیعی نهج البلاغه نامه 47) حاکمیت و تسلط اشرار > تدعون فلا يستجاب لكم علیکم شرارکم ثم استفاده می‌کنند ترک امر به معروف و نهی از منکر است، زیرا آنان از فرصت‌ها سوء

منجر <ملکه جور> و تحقق <ملکه عدالت> سؤال 3 - آیا ارتکاب معاصی کبیره ذیل و اصرار بر آنها به سلب می‌شود یا خیر؟

الف - آمریت و تسبیب در قتل نفوس محترمه

ب - آمریت و تسبیب اقوی از مباشرت در ارعاب و اخافه مسلحانه و ضرب و جرح مردم بیگناه در شوارع

مسلمین از طریق انسداد کلیه ممانعت قهرآمیز از اقامه فریضه امر به معروف و نهی از منکر و نصیحت به ائمه - ج مجاری عقلانی و مشروع اعتراض مسالمت‌آمیز

د - سلب آزادی و حبس آمران بالمعروف و ناهیان عن المنکر و ناصحان و اعمال فشار برای گرفتن اقرار بر امور خلاف واقع از آنها

ه - ممانعت از اطلاع‌رسانی و سانسور اخبار که مقدمه واجب انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر و نصیحت به ائمه مسلمین است

هر که با متصدیان امور مخالف است مزدور اجنبی و < - افترا به معترضان خواهان اجرای عدالت مبنی بر این که > جاسوس خارجی است

ز - کذب و شهادت دروغ و گزارشهای خلاف واقع در امور مرتبط با حق الناس

ح خیانت در امانت ملی

ط - استبداد به رأی و بی اعتنایی به نصیحت ناصحان و تذکر عالمان

ی - ممانعت از تصرف مالکان شرعی در ملک مشاع سرنوشت ملی

ک - وهن اسلام و شین مذهب از طریق ارائه چهره‌های بسیار خشن، غیر معقول، متجاوز، خرافی و استبدادی از اسلام و تشیع در جهان

گویاترین شواهد فقدان ملکه عدالت و از ارتکاب همه معاصی نامبرده یا اصرار بر برخی از آنها از بارزترین و - 3 ج بهرآستی اگر اینگونه معاصی موجب فسق و خروج آشکار از عدالت در نگاه مصادیق آشکار ظلم و بی‌عدالتی است است؟! و روشن است که هرگونه نباشد پس چه معصیتی است که انجام آن گناه ستم و بی‌عدالتی در انظار همگان عموم که در قالب دین، عدالت، قانون انجام گیرد مفسده‌ای افزون دارد و معصیتی به‌ویژه چنان معاصی نامبرده در صورتی زیرا اینگونه ارتکاب موجب خروج از عدالت شده و دارای مجازات دنیوی و اخروی شدیدتری خواهد بود، بیشتر و مفسده تخریب چهره دین، عدالت و قانون را نیز دربر دارد معصیت علاوه بر مفسده خود معصیت مفسده فریبکاری

عده زیادی از مردم، نامشروع و در مواردی که کارهایی به نظر متصدیان حاکمیت، عادلانه و مشروع و به نظر و نظر و قضاوت داوران عادل و بی‌طرف و مرضی‌الطرفین ملاک قرار مصداق فسق و ظلم و تضییع حقوق می‌باشد، باید گیرد.

مجاز تجاوز به حقوق مشروع مردم و < حفظ نظام از اوجب واجبات است > آیا تمسک به جملاتی از قبیل - 4 سؤال < محکمت شرعی از قبیل صداقت و امانتداری است؟ آیا به بهانه حفظ زیرپانهادن بسیاری از ضوابط اخلاقی و سیاسی تشیع در طول تاریخ بوده است که صفت ممیز فقه - > عدالت < می‌توان از اجرای اصل اصیل > نظام مصلحت مصلحت نظام را با مصلحت شخصی خود اشتباه گرفته باشند و بر تشخیص - صرف نظر کرد؟ اگر برخی متصدیان، اصرار کنند، وظیفه شرعی مؤمنان چیست؟ خطای خود

به‌ویژه اگر مقصود از نظام به خودی خود نه موضوعیت دارد و نه وجوب آن وجوب نفسی می‌باشد؛ ج 4 - حفظ اوجب واجبات است > نظامی است که طریق و مقدمه و بر پا «نظام» شخص باشد. نظامی که گفته می‌شود: «حفظ آن از بود. بنابراین با فرائض شرعی و مقبولات عقلی باشد و وجوب حفظ آن هم تنها وجوب مقدمی خواهد کننده عدل و اجراء است» به هدف توجیه و صحه‌گذاری بر امور متصدیان و توجه به این نکته، تمسک به جمله «حفظ نظام از اوجب واجبات نرخ تعیین کار آنان برای دیگران در حقیقت تمسک به عام در شبهه مصداقیه و میان دعوا کارگزاران و عدالت‌نمایی باشد باید طبق مراتب امر به معروف و کردن و تنها به قاضی رفتن است؛ که اگر چنین تمسکی از روی ناآگاهی دیگر بدیهی است که با کارهای ظالمانه و خلاف اسلام نمی‌توان نظام اسلامی را نهی از منکر با آن معامله نمود. از طرف در يك کلمه اجرای احکام اسلامی حفظ یا تقویت نمود، زیرا اصل نیاز به نظام برای اجرای عدالت و حفظ حقوق، و کارهای خلاف اسلام، نظام عادلانه و اسلامی را حفظ و تقویت نمود؟ است؛ پس چگونه متصور است با ظلم و جور و آراء آنان و کشتن و بستن بر اساس چماق و ظلم و تجاوز به حقوق دیگران و تصرف غاصبانه و تغییر در حاکمیتی که ایجاد خفقان و سانسور روزنامه‌ها و اخلال در وسائل ارتباطی و و بازداشت و شکنجه‌های قرون وسطی و استالینی و واقع به‌ویژه در زندان نزد شرع کردن عقلاء و نخبگان جامعه به بهانه‌های واهی و تحمیل اعتراف به امور خلاف زندانی بر حسب اخبار معتبره وارده از اهل بیت عصمت و طهارت (ع) و عقل و عقلاء جهان محکوم و بی‌ارزش است، و وسائل، کتاب الاقرار، باب (در زندان يك ذره اعتبار شرعی و قانونی ندارد و نمی‌تواند ملاک حکم باشد اقرار و اعتراف 4) و ابواب حدالسرقه، باب 7

حکومت‌های فاشیستی و کمونیستی ثبت است رشید ایران نیز از حقیقت این اعترافات که نمونه‌های آنها در تاریخ مردم جهت پنهان این اعترافات و مصاحبه‌های ساختگی تلویزیونی با زور و شکنجه و تهدید در کاملاً آگاه می‌باشند و می‌دانند قانونی مردم، از فرزندان به بند کشیده آنان گرفته نمودن ظلمها و بی‌عدالتی‌ها و تحریف چهره اعتراضات مسالمت‌آمیز و مصاحبه‌های دروغ گناه‌کار و مربوطه‌اند که آمر و متصدی و مباشر گرفتن اینگونه اعترافات و می‌شود. و مسئولین بود. کشور متعلق به مردم است نه مال من و شما، و تصمیم از ناحیه آنان مجرمند و شرعاً و قانوناً مستحق تعزیر خواهند تجمعات آزادانه و تبلیغات کتبی و شفاهی از می‌باشد، و متصدیان امور خدمتگزار مردم می‌باشند. مردم باید بتوانند با امور هنگامی صدای انقلاب مردم را شنید که دیگر دیر شده بود. امید است متصدیان حقوق خویش دفاع کنند، شاه انعطاف پیدا کنند، جلو ضرر را از هر جا نگذارند به آنجا برسد، بلکه هر چه زودتر در برابر خواسته‌های ملت خویش بگیریم به نفع خواهد بود

کلمتهم) و نیز مکلفان در قبال بروز آن چیست و علمای اعلام (اعلی الله > ولایت جائر < امارات شرعی - 5 سؤال چه وظیفه‌ای دارند؟

در قالب قانون درآمده باشد و کسی جور، مخالفت عمدی با احکام شرع و موازین عقل و میثاق‌های ملی است که - 5 ج مخالفت می‌ورزد جائر و ولایتش جائرانه است و تشخیص چنین ولایتی در درجه که متولی امور جامعه است و بدینگونه اندیشمندان جامعه و حقوقدانان و آگاهان از اول بر عهده خواص جامعه یعنی عالمان دین آشنا و مستقل از حاکمیت و مخالفت عمدی و موازین عقل و قوانین حاکم آشنایند و هم با قرآن و شواهد اطمینان‌آور به قوانین می‌باشد که هم به احکام این‌که از هرگونه نفوذ حاکمیت و ملاحظات خطی و سیاسی آزاد با آنها پی‌برده و می‌توانند آن را مستدل کنند. مشروط بر

و قوانین و با مرتکبات و در درجه دوم بر عهده عموم مردم است که به اندازه آگاهی خود از آن احکام و مستقل باشند و مشکلات دینی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، مخالفت عمدی دینی و عقلی خود و رودر رویی مستقیم با موضوعات قانون لمس کرده و احساس نمایند حاکمان را با شرع و

است، و چهره در نقاب اجمال عدالت یا بی عدالتی حاکمان امری ملموس در جامعه و آثار آن نمایان بالاخره به طور بی‌عدالتی‌ها و تضییع حقوق مردم مسئولیت دارد و باید دیگران را ندارد. و هرکس به هر مقدار آگاهی و توان در مقابل منکر راهکار ارائه دهد چون کرده و هم بادر نظر گرفتن شرایط موجود و حفظ مراتب امر به معروف و نهی از هم آگاه را عدالتخواه باشد ولی در راه آن گامی برندارد یا هراس داشته یا خود و دیگران نمی‌شود و نمی‌توان باور کرد که انسانی بهانه نداشتن قدرت سرگرم کند. ترس از مخلوق با تسویل و آراستن کوتاهی خود یا تسویف و امروز و فردا کردن و یا به و تسویف هم ضلال و اضلال. سیره اولیای معصومین (ع) نیز تلاش در راه عدالت شرك بالله العظیم است و تسویل این همه ظلم و ستم بر آنان و به بند و حصار اجتماعی بود و اگر آنها تنها به امور فردی اسلام همت و اکتفاء داشتند در نهایت به شهادت رساندن آنان برای چه بود؟! خداونداز عالمان به خصوص کشیدن و تحت مراقبت قرار دادن و علی العلماء ان لا یقاروا علی کظة ظالمو لا سغب اخذالله < عالمان دین میثاقی غلیظ گرفته که در مقابل ظلم سکوت نکنند هزینه‌ای سخت هم خواهد البلاغه / خطبه 3). البته عمل به این میثاق همانگونه که ثوابی عظیم دارد نهج > مظلوم لا یفتنون. و لقد فتنا الذین من قبلهم فلیعلمن الله الذین صدقوا ولیعلمن داشت. (أحسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا و هم (الکاذبین)(عنکبوت / 2 و 3

به هوس راست نیاید به تمئی نشود

اندر این راه بسی خون جگر باید خورد

ان شاء الله موفق باشید

17 رجب 1430 - 19/4/1388

قم المقدسة - حسینعلی منتظری